

Roman

Odric'in

KOYUNLARI

TOLGA
BARE

Başlangıçta dört temel zihin vardı:

İkna edilmişler

İnananlar

İlgililer

Bilgililer

İkna edilmişler, sesleri en çok çıkanlardı. İnananlar ile ilgililer arasındaki çekişme, yüzyıllar boyu devam etmesi için özel olarak planlanmıştı. Bilgililer en sessizleriydi. İlgililer hariç hepsi kendini “Bilgili” göstermeye pek meraklıydı. En kötüsü de bir ikna edilmişin kendini bilgili saymasıydı. Her şey o anda başladı. Etkisi çoğu ‘şeye’ yansıdı. Kazananın kaybedeceği bir döngüdeydik. Zaafın ilk adımlarıydı.

Gecenin serinliği ile günün sıcaklığı birbirine karşıyordu. Sıcaklık ısınmakla soğuk kalmak arasında tam da bu saatlerde kararsızlık yaşıyordu. Ne olduğunu anlamaya çalışan horozlar sırayla ötmeye başlıyordu. Yarışır gibi her biri diğerinden daha yüksek ses çıkarma çabasıyla ellerinden geldiğince ötmeye çalışıyor, yüksek ses çıkarabilmek için yırtınan horoz sanki son nefesini verecekmiş gibi avaz avaz bağırıyor. Hepsi yerleşke insanları için alışıldık bir durumdu. Kimin sesi ne kadar yüksek çıkarsa, kendini daha güçlü sayıyordu.

Balıkçılar ağları dolu halde limana doğru yanaşmaya başlamıştı. Erkenden yelken dolduranlar d6nd6đünde yakaladıkları tartı 6zerine alıp para hesabı yapıyor, kediler her zamanki gibi etrafta şişko halleriyle dolunıyor, ağ dikenler ise diktikleri ağ kadar ağızlarını ağıp esneyerek işlerine devam ediyordu.

Yerleşkenin başka yerindeki inekler, yelkenini doldurmaya başlayan balıkçılarla neredeyse aynı saatlerde sağılmış, pazar yerinde satış için metal kaplara doldurulmuş s6tler sırayla istiflenmişti. G6đ6mler 6yle parlatılmıştı ki, bir s6t kabından 6ok ř6valye kalkanına benziyorlardı. S6t koruyucularının zırhları!

Limandaki ağ ustaları olmasa, süt yerleşkenin ana gelir kaynaklarından biri olabilirdi. Elbette bir rakipleri daha vardı.

Gün denizin üzerinde yavaş yavaş kendini gösteriyordu.

Gzn aanın ilk işi gün içinde yapılacaklarını düşünmekti.

Küçükten büyüğü herkesin bir işi vardı. Kimileri sırtında kfe ile küçük yükleri yerleşke merkezine getirirken, küçükler ortalığın temizliğiyle ilgileniyordu. Kadınların yerleşkede eşit şartlarda çalışması alışıldık durumdu. Çoğu gebe olduğundan buna eşit şartlarda çalışma denmesi ise bir o kadar trajik! Karnında bebeğiyle birlikte o günkü işlerini yapmaya koşan kadınların

yüksüz erkeklerle bir görülmesine ziyaretçiler de alışıkty yerliler de. Tüm bunların üstüne bir de evdeki işler kadınlardaydı. Tayerli kadınların çoğu erkeklerinden kaslıydı. Genel iş gücünde seviye gözetilmiyor, okuma yazmayı bilmek ve sayıları toplayıp çıkarabilmek dışında eğitim beklentisi yoktu. Halk ne kadar az bilirse, ticaret için ne gerekliyse, o kadarı yeterliydi. Ticaretin önemi halktan üstün görünürdü.

Varlıklı olanlar gemiden indirilen küçük yükleri sırtı küfelilere taşıtıyor, diğer yükleri atlara yüklüyordu. At kullananlar zengin sayılıyor, eşek sahiplerine saygı gösteriliyordu. Sayıca eşek

sayısı atlardan öndeydi. Tıpkı Tayer’de eşeklerin gördüğü saygının çoğu kişiden önde olduğu gibi.

Yine bir gün...

Pazar yerinde tezgahlar sıralanıyor. Halk, ürünlerini dizmeye başlıyor. Tahta tezgahlar bir önceki günün artıklarından arındırılıyor, küçük taslarla yıkaniyordu. Ürünler birer mücevher gibi dizildikten sonra gemiden incek meraklı müşterilerini bekliyordu.

Yerleşkenin en etkileyici bölümünü bu müşterileri karşılayan görkemli yoldu. Gemiden inenler taş oyma işçiliğinde diğer

yerleşkelere göre önde olan şehirde iskele yolunu büstler, heykeller, aralıklı döşenmiş zemin taşları arasında geçiyordu. Bu yoldaki yapılar çoğunlukla üç katlı ve görkemliydi. Üç at arabası geçebilecek büyüklükteki caddeden insanlar ve hayvanlar anlaşması önceden yapıldığı belli olan bir düzende ilerliyordu.

Diğer yerleşkelerden gelenler önce bronzdan işlenmiş yerleşke kemerinden geçip, ardından bu geniş caddeye ulaşıyordu. Aralarda altın varaklı işlemlerle süslenmiş heykeller, pazar yerine açılan geniş caddenin etrafını süslüyor, görkemli görünüş herkesi büyülyordu.

Pazar yerine tepeden bakıldığında bir salyangoz kabuğu gibi i içe spiral Şeklinde yerleŐmiŐ tezgahlar görünüyor, bu sayede gelen müŐterilerin aynı tezgahtan iki kez geçmeleri sağlanıyordu. Pazar yerine girdikten sonra dne dne son tezgaha kadar ulaŐıp çıkıŐ için aynı yolu geri dönmek gerekiyordu. Tayer'in ticari zekâsı bu alanın tasarımından bile anlaşılıyordu. Her bir satıcı müŐterilerine bir Şey satmak için bir değil iki kez fırsat yakalıyordu.

Pazar yerinin çıkışından yola devam edildiğinde iki yol ayrımı vardı. Biri horoz, tavuk, keçi, koyun, inek, at, balık, yılan, domuz gibi hayvanların satıldığı alana çıkıyor, diğeri konaklamak ya da oturup bir şeyler içmek, eğlenmek isteyenler için hazırlanmış yerlere açılıyordu.

Eğlence yerlerinde birbirinden ilginç oyunlar, kumar oynanan yerler olduğu gibi... Yorgun yolcuların tüm bu gürültüden uzak dinlenebilmeleri için özenle hazırlanmış yerler de vardı. Kim neyi isterse, Tayer'de ona yanıt verecek bir dinlence ya da eğlence bulunabiliyordu. Yerleşke bazı zamanlar bu eğlence yerlerinden pazardan kazandıklarından çok daha fazlasını elde

edebiliyor, zamanla bazı pazar yeri sahipleri de bu durumu fark edip tezgahlarını kapatıyor ve bu alanlarda yer açmak için fırsat kolluyordu.

Onlara göre eğlendirmek, üretmekten çok daha kârlıydı.

Yerleşkenin en ünlü hayvanı eşekler değildi. Bölgenin en kaliteli koyun sütüne ve yününe sahip olanlara peynir siparişi verenler kadar yün siparişi verenler de vardı. Denizden Tayer'e bakınca kademeli olarak yükselerek devam eden tepecikler, eşine az rastlanır güzellikte otlak alanlarıydı. Hayvanların

tamamı bu göz alabildiğine uzanan alanlarda beslenip, ürünler de tam istenen kalitede oluyordu.

Tüm bu olanakların ve lüksün içinde limanın hemen arka caddesinde bambaşka bir yaşam devam ediyor; yerleşke soylularının yüksek gelir beklentisi, halkı çalışan fakir işçilere dönüştürüyordu. Onca olanağın içinde bir koyun sütü bulmakta bile zorlanan, düşük yevmiyeler yüzünden Tayer'den başka yer görmemiş büyük bir çoğunluk, diğer yerleşkelerden katı işleyen kurallarla birlikte soylular için işlerin de “yolunda” gitmesini sağlıyordu.

Azınlıktaki soyluların toprak sahipliği, çoğunluktaki işçilerden katbekat fazlaydı. Hatta şanslı bir iki kişi dışında toprak sahibi olan yok denecek kadar azdı. Onlar da Tayer'in ilk sakinlerinden olmasa ve bir nedenle soylulara istediklerini sunmasa... İşleri zordu. Ruhanlar ise en zenginleriydi.

Halkın kendi içinde tartışmasına bile izin verilmez, soylulara kötü davranmanın cezası ise ağır olurdu. Olur da pazar yerinde herhangi bir soylunun kıyafetine bir şey bulaşsa, cezası 10 payendi. Kıyafetin tamamınının 2 payen olduğunu ve halkın haftalık 1 payene çalıştığını düşününce ne denli yüksek bir ceza olduğunu anlamak kolaydı... Ödemek zor.

Her yerleşke gibi burada da yerleşke başkanı koltuğundaydı. Tayer'deki en büyük fark ise başkanı seçme yetkisinin yalnızca soylularda olmasıydı. Doğal olarak her dönem için başkan kendi aralarından seçiliyor, imtiyazları böylelikle gün geçtikçe artıyor, pazar yerindeki tezgahlardan liman küfeciliğine... Eşek ve atlarla taşımadan eğlence mekanlarına kadar tamamının mülkiyeti onların oluyordu. Biraz olsun payen kazanan halktan “şanslı olanlar” buraları kiralayıp, ürün ya da hizmetini satabiliyor, az da olsa rahat edebilecekleri tutarda payen kazanabiliyordu.

Bu payen kazanabilenler arasında en gözde iş koyunlardı. Yerleşkede yüksek getiriye bu iş sağlıyor, hayvanları otlatmak için haftalık 1 payene işçi bulunabiliyordu. Satılan ürünlerin kârı çok daha yüksek oluyor, Tayer'in en akıllı geçinenleri yine bu koyun işçileri oluyordu. Soylulara öylesine bağlı kalmışlardı ki... Koyunla akıl arasındaki fark gün geçtikçe açılıyordu.

Sabah erken saatte ağ ören, denize çıkıp avlanmakla debelenen balıkçılar bile o kadar kazanamıyordu. Neredeyse tüm koyun sahiplerinin eğlenme alanında da yeri vardı. Kimisi otel işletiyor, kimisi barında içki dağıtıyordu.

*

Bir sabah yerleşkeye bir yolcu gemisi yanaştı. Demirini olabildiğince sesli halde denizin dibine bıraktı. Kapılar açılmadan önce sabitleme halatları yerlerine yerleştirildi. Her şeyin tamam olduğu görülünce limancı o güçlü ıslığı çaldı. Yeni örülmüş ıslak halatlarla tutturulmuş ahşap gemi kapısı ağır ağır limandaki yerine konmak üzere açıldı.

Yolcular sırayla gemiden indi. Kimin Tayer'e daha önce geldiği ilk adımlarından anlaşılıyordu. Deneyimli olanlar doğrudan

bronz kemerin altından geçerek işlerine yöneliyor, ilk kez ziyaret edenler iner inmez sağına soluna bakınıyordu.

Liman girişinin sağında ve solunda el yapımı ürün satan küçük tezgahlara yönelenler, yerleşkenin en sevdiği müşterilerdendi. Diğer alanların kullanılabilmesi için balık halini bile arkadaki pazar yerine açan Tayer’de bu müşteriler, içeride yarı payene alabilecekleri ürünlere liman dükkanlarında daha fazla ödeyerek sahip oluyor, yanlarında taşıdıkları çantaları doldurmaya başlıyordu.

O hiç acele etmedi!

Önce sırayla inenleri izledi. Ne yaptıklarına dikkat kesildi. Tüm olup biteni hızlıca kavramıştı. Üç beş kişi ile konuşur konuşmaz anladı: Burası kendini güçlü sananların yer aldığı, sağılabilecek bir limandı. Süt şövalyeleri zırhlarını kaybetmek üzereydi.

BÖLÜM 2

STAN

Naoz'dan geçiyorsanız denizden bu geniş yarımada uzaktan bakmanız, buranın nasıl bir yer olduğunu anlamanız için yeterliydi. Sarı yeşil coğrafyanın her bir yanından topraktan üretime dayalı işaretler görünür, gündüz zamanı yolculuklarında her daim elinde orak ya da çapa olan birileri gözünüze çarpardı.

Yerleşke, çiftçilik becerileriyle bilinen sakinleriyle meşhurdu. Simgeleri başak tanesiydi. Bu bile ne denli usta olduklarını, böyle bir yerin neden var olduğunu anlatıyordu.

Neredeyse herkes emeklemeye başlamadan önce bir tohum alıp ekerdi. Çiftçilik, olası tek çocukluk hayali olunca büyüyenlerin ne yapacakları çoktan belliydi. Havası da toprağı da bu iş için son derece uygun olunca, diğer yerleşkeler için bir nevi tahıl ambarı haline gelmişti.

Hangi yerleşkenin ihtiyacı olsa Naoz'da karşılayabilecekleri bilinirdi.

Kadınlar ayıklama düzenleme işleriyle uğraşırken, erkekler hasat kaldırır ağır yüklerin bir yerden başka yere taşınmasını

sağlardı. Herkesin bir biçimde yetenekli olduğu yerleşkede bir şeyler değişmek üzereydi.

Gebeliğinin henüz sekizinci ayında. Önceki beş deneyiminin getirdiği öz güven ile çok daha rahat davranıyor, işlerle önceden olduğu gibi ilgileniyor, beş çocuğun neler yapacağını günün ilk saatlerinden başlayarak düzenliyordu. Altıncısı yolda. Onun da şimdiden aile içindeki yeri belli. Kız olursa yapılacaklar listesi ile oğlan olması halinde neler olacağı çoktan biliniyor.

Naoz sakinlerinin hayati daha doğmadan belirlenirdi. Toprak paylaşımında yüksek adalete inanan yerleşke sakinlerinin düzeninde her ailenin kaç metrekafe toprak işleyebileceği de belli olduğundan, doğacak çocuğun lme kadar hayatında soru işaretleri yok denecek kadar az sayıdaydı. Her Şey...

Netti!

Ortadaki tek sorun: Bunları onun henüz bilmemesiydi.

Bebeğin!

Gün batar batmaz kadını sancı tuttu. Sancılar giderek Őiddetlendi. Önceden 5 kez izlenen filmde bu sefer bir fark

vardı. Yönetmen sahneleri henüz gösterilmemişti. Yönetmen Tanrıydı!

Gece saatine kadar aralıklarla bu şiddetli sancıyı çekti. Her seferinde ter boşanıyor, sonrasında kötü bir şakaymış gibi rahatlıyor, tam rahatladığını düşündüğü zaman yeniden başlıyordu.

Komşuları ilk sancıyla birlikte yanına geldi. Her bir sancıda elinden tutuyorlardı. Birileri aynı hazırlığı defalarca tekrar ediyor, ha geldi ha gelecek diye herkes merakla en ufak bir hareketlenme için nefesini tutuyordu.

Son sancı geldi. Üstelik anne o an tuvaletteydi. Koşup yetişmeye çalıştılar ama nafile. Çocuk dünyaya tuvalette gelmişti. Doğar doğmaz başını yere çarpmasından, yaşam içinde nelerle karşılaşacağı belli gibiydi.

Kardeşlerinden farkı daha doğduğu saniye başını çarptığı yerden değil iskelet yapısından da belli. Zayıf, çelimsiz, çirkin denebilecek güzellikte bir bebek! Öylesine zayıf ki; annesi bir an hayal gördüğünü bile zannetti. Göbek bağı da olmasa, o bebeği az önce doğurmadığına yemin edebilirdi.

Kız çocuk ya da oğlan fark etmez... Adı önceden belliydi. Ona “Stan” diye seslenilecekti.

Stan büyüdü. Bahçe işlerinde pek beceriksiz, hayvanlarla uğraşmak ile hizmet işinde ise bir o kadar iyiydi. Naoz’da getir götür işlerini yapan tek erkek kendisiydi. Diğer erkekler tarlada çalışırken o para işlerinin yanında aynı zamanda ayıklama işleriyle ilgileniyordu. 14 yaşına kadar zaman bunlarla geçti. Yaşına bastığı gün bir karar verdi. Yerleşkeden gidecekti.

Kıydan geçen gemileri gördükçe meraklanıyor, diğer yerleşkelerde neler olduğunu bilmek istiyordu. Anlatılanlar her

ne kadar süslü masallar olsa da... Yine de ikna olmak bilmiyordu.

Ruhu seyahat şarkılarını çoktan söylemeye başlamış, başındaki fikir yelkenleri çok zaman önce açılmıştı. En çok Tayer denen yeri merak ediyordu. Anlatılanlara göre görkemine ve eğlencelerine diyecek yoktu. Üstelik, orada çalışanlara ödeme bile yapılıyordu. 15 nci yaşına girdiği gün yola çıktı. Adı Stan'di.

3. BÖLÜM

ODRİC

Sahilinde palmiye olan tek yerleşkeydi. Bu sahiller öylesine ünlüydü ki... Herkes tatil için oraya gitmeyi hayal ederdi. Göz alabildiğine uzanan sahilinde deniz kabuğu bile bulmak mucizeydi. İncecik kum taneleri ile dalga seslerinin buluştuğu eşsiz bir yerdi.

Yerli halk turistleri pek sevmez, kendilerine özel ayrılmış bölgeden denize girerdi. Tek üretimi ya da geliri sahilleri olan yerleşkede tembellik genetikti. Az sayıda yerleşke halkı gelenlere sundukları yemek içmek ve konaklama hizmeti

dışında bir şey yapmak zorunda sayılmazdı. Yeter ki sevmedikleri turistlerden en azından para kazanabilsinler... En çok önemsedikleri konu buydu. Yeterli gelir sağlayan her sevilmeyen, bir yerde sevilir olabilirdi.

Birbirleriyle iletişimleri de bu felsefelerine denkti. Birinin zorlu işi olsa diğerleri onu izlemekle yetinirdi.

Bu durum aile içi tüm işlerde de görülürdü. Birbirlerine davranışlarına bakarak düşman olduklarına yemin edilebilecek kişiler aslında öz kardeşti. Menfaat, iliklerine kadar işlemişti. Eğer bir kazanç yoksa – bu kazanç ne olursa – iletişim kurma

ihtiyacı bile görülmezdi. Güleryüz vitrin önünde parlayan bir malzeme gibi durur, kendi içlerine döndüklerinde ise gerçek yüzler ortaya çıkıverirdi. Kimsenin kimseyle iyi geçindiğine dair en küçük işaret görünmezdi.

Büyük arazilerin küçük ev sahipleri, yaşadıkları yerde bir kişiye bir metrekare alan bulunabilen evlerin içinde çocuklarıyla yaşırdı.

Tume'nin en varlıklı ailesi! Bunu evden anlamak ise mümkün değildi. Herkes gibi onlar da metrekareden tasarruf etmiş, sağlıklı alanları turizm için ipotek etmişti. Yaşamları, varlık içinde

çoğu kişiye göre hak ettikleri konfordan çok uzak halde olsa da... Onların umurunda değildi. Ne de olsa gelir, her şeyden önemli. İşin doğası... Gider de öyle.

Her çocuk gelir olduğu kadar bir nevi gider kalemiydi. Çocuk güzel bir haber olduğu kadar beslenmesi gereken yeni nefesler var demekti.

İşte bu evden bir bebek sesi yükseldi. Büyüdüğünde o da büyükleri gibi herkesi bir gelir kaynağı ya da bir gider kalemi olarak görecekti. Başka yerleşkelerde bu bir sorun demekti. O, yerleşkeden çıkmak için Stan kadar uzun zaman beklemedi.

sekiz yaşına geldi. Para işlerinden iyi anlıyor, hesap işlemlerini aklından yapıveriyordu. Turistler için aynı akla gelen özel fikirlerini babasına kabul ettirmek o kadar kolay değildi. Yine de elinden geleni yapıyordu. Söyledikleri çoğu kez çocukça karşılanıyor, o ise buna sinirleniyordu. Bir ara tüm yerleşkenin aptal olduğunu, bu kişilerin çocuğu olamayacağını bile düşündü.

On yaşına geldiğinde çoktan uzak bir yerlerde, başka işler peşindeydi. Amacı her zaman daha fazlasını kazanmak olan bu delikanlı, hiçbir zaman eğitimini tamamlayamamanın getirdiği öz güvenle hızlı ilerleyecekti.

Limana yanaşan gemiden iskeleye indiğinde yalnızca Tayer'e değil... 25 yaşına da yeni gelmişti. 15 yıldır seyahat halindeydi.

Kendince aptalları geride bırakarak uğramaya hazır olduğu Tayer'e geldi.

4. BÖLÜM

BULUŞMA

Stan o sabah Tayer'de bir şeylerin daha farklı olacağını aklına bile getirmeden uyandı. Erken yaşta başladığı hizmetkârlık onu yerleşkenin en aranan çalışanlarından biri haline getirmişti.

Hem hayvancılıktan, hem balık işinden, hem pazardan, hem de eğlence sektöründeki garsonluk işlerinden iyi anlıyordu. 22 yaşındaki bu delikanlının 7 yıllık deneyimi vardı.

Uzun boylu, esmer tenli, kara saç kara gözlü bu delikanlı çocuk yaşta çalışmanın getirdiği hafif kamburluğu ve tuhaf yürüyüşü olmasa... Vasat soylular arasında yakışıklı bir eş namzeti bile

olabilirdi. Yerleşkede en yüksek bahşışı o kazanıyor, buna rağmen geçmişten edindiği alışkanlıklarla tutumlu davranıyordu. Yeterince büyümeden kendini göstermenin onu soyluların gözünde hedefe koyacağını çok iyi biliyordu.

Kimler zamanından önce buna yeltenmemişti ki? Başta şimdiki patronu bunu denemiş, kiracı olmaktansa sahip olmak için adım attığı gün tüm servetini soyluların oyunlarıyla kaybetmişti.

Stan bu hatayı asla yapmazdı. Çünkü şimdilik – kendince – akıllıydı.

Geldiği yerleşkeden kalma alışkanlıkla zeki görünen saf biriydi. Söylenenlere çok çabuk inanır, önce davranır sonra düşünürdü. Çocukluğundan başlayarak böyle olmasa... Belki de Naoz'dan hiçbir zaman ayrılamazdı. Stan, hareket insanıydı. Düşünmek, başkalarının uzmanlığıydı.

Akıllıca yaptığını düşündüğü pek çok şey... Ona atalarının mirasıydı. Eğer çocukluğunda yerleşkesinde çalışmamış olsaydı, bugünkü halinin yarısı bile olmayacağını kendi bile bilmiyordu. Ona göre eyleme geçmek, her şeyden önemli olabilirdi. Yeter ki bir yenilik olsun... Dayanamaz, harekete geçerdi.

O gün de yine akıllı Stan yataktan kalktı. Hazırlandı. pazar alanındaki tanıdıklara selam verip bir iki parça alışveriş yaptıktan sonra çalışma mekanına geçti. Üzerini değiştirdi ve servise başladı.

Henüz oğle saatleriydi. Bu yerler akşamları çok daha eğlenceliydi. Çoğu müşterisini tanır, isimleriyle seslenmeyi pek severdi. Zaten mekân yerleşkenin en pahalı yeri olunca, çoğunlukla bildik insanlar gelirdi.

O oğlen kapıdan başka biri girecekti.

Odric, gemiden indikten sonra ilk iş çevreyi keşfetmek istedi. Onun için veri önemliydi. Ne kadar bilirse, o kadar iyi yönetebilirdi. Kıyafeti soylular gibiydi. Elindeki bastonun tutma yerinde mücevherlerle kaplı bir tutacak işliydi. Parmağındaki yüzük uzaktan bile rahatlıkla seçilebilir büyüklükte, köstekli saatinin zinciri bile sallanırken “Bana bakın” der haydehydi. Ayakkabılarını özenle seçmiş, sanki önce o bir çift ayağa bakılmasını ister gibiydi. Bıyıklarını belirli bir zümreye ait olduğunu ilan edercesine uzatmış, uçlarını özenle bükmişti. Tam bir beyefendiye benzeyen yürüyüşü, olabildiğince sakin ancak kendinden emindi.

Adım attığı andan itibaren yelekli takım elbisesinin ceket düğmesini açmış, gördüğü herkesi selamlayarak ilerlemekteydi. Göz temasını bir an olsun kesmeden verdiği selamlar, renkli gözleriyle birleşince çok etkiliydi. Gören yerleşke çalışanları kıdemli bir soylu olduğunu düşünerek dizleri üstünde hafifçe çökerek selam verirken, soylular ise meraklı bakışlarıyla onun peşindeydi. Kim olduğunu bilmedikleri bu kişi hakkında daha çok şey merak edildi.

Aradığı bilginin pazar yerinde olduğunu keşfetti. Herkes orada Tayer hakkında bir şeyler konuşuyordu. En doğru alışverişin nereden yapılabileceği ana konuydu. Geçici turistler, kalıcı

sakinlerle pazarlık halinde en iyi ürünü en uygun payene almak derdindeydi.

Biraz kulak kesilince asıl yeri öğrenmişti. Eğlence alanında bir yerin adı söylendi. Oranın en pahalı yeme içme adresiydi. Stan diye biri! Müşterilerle sohbet etmeyi pek severdi. Öyle demişlerdi. Onları tanımak için sorduğu her bir soru Odric için de soru fırsatı olacaktı. Aradığını bulmuştu.

Stan ilk servisini yapmış bar ardında bardak durulamaya başlamıştı. Kapıdan giren şık adamın önce ayakkabılarına, bastonuna, yüzüğüne ve saatine baktı. Yüzü son sıradaydı.

Tam yüzüne geldiği an göz göze geldiklerini ve adamın tüm bu bakışlarının arasında onu yakaladığını anladı. Hemen bardakları silmeye geri döndü. Merakı olanca hızıyla hüküm sürüyor, ayakları onun yanına gitmek için neredeyse titriyordu.

Gerek kalmadı. Adam gelip barın önünde boş bulduğu ilk tabureye oturdu. Oturmadan önce sağındaki ve solundaki müşterileri selamlamayı ihmal etmedi. Belliydi! Aradığı kişi barın arkasındaki meraklı bakışlara sahip kişiydi. Kim olduğunu sormaya gerek dahi görmedi.

“Hoş geldiniz.” dedi Stan.

Odric, kapıdan girdiği an hoş bulmuştu.

Soylulara saygı esastı!

Odric de görüntü itibarıyla pek tabii soyluydu. Baştan ayağa bu ihtiyacın görünür pavyonuydu. Pavyonun diğere anlamı “Bağımsız sergileme yeri” olduğundan yanlış anlaşılması gerekirdi. Tayer’de yanlış anlaşılma sık görünen bir şeydi.

Saat ilerliyor, Odric geçici konuklarla konuşarak geldikleri yerleşkeler hakkında da bilgi ediniyordu. Hangi bilginin ne zaman kimde işe yarayacağı belli değildi. Önemli olan en fazlasına ulaşabilmektir. Bu sayede pek çok yer görmüş gibi davranabiliyor, kıyafetine bir de entelektüellik şalı

iliştirebiliyordu. Bilgilerinin çoğunun taşıma olduğunu görmek için yakından bakmak gerekiyordu.

Bunları belli etmemek için çokça soru sorar, ona sorulanları mümkün olduğunca zevkli hikâyelerle geçiştirirdi. En büyük yeteneklerinden biri sorulara yine soruyla yanıt vermek ve gereğince konuşup hiçbir şey söylememekti. Belki o yüzden onunla sohbet etmek herkes için keyifliydi.

Arada konuştuğu kişilere sanki onlar sözlerinden emin değillermiş gibi hissettirerek, konuşanı teyide muhtaç halde bırakırdı. Soruyu soran bilinçli hareket ettiğini gösterebilmek

için çaba harcar, daha çok şey anlatmaya başlardı. O gün de sağlı sollu bar taburelerine oturan onlarca kişiyle benzer sohbetler yapmış, kimseye belli etmeden dilini damağına götürdüğü anlarda ise söylenenleri hafızaya almıştı.

Stan bir yandan alışıldık işlerini yapıyor, diğer yandan onca gemi seferine rağmen yerinde oturan adamı ve hareketlerini izliyordu. Bu kadar servis verdiğiğine göre iyi bir bahşışı hak etmişti. Üstelik, adamın yanından kalkanların neredeyse tamamı ona ayrılırken ilk andan daha saygılı davranıyor, ilgi gösteriyordu. İlgi ve güven bazı yerlerde payenden daha değerliydi. Stan bunu bir kez daha öğrenecekti.

Odric yalnızca geçici misafirlerle değil Tayer'lilerle de iyi geçinmek için süreyi mümkün olduğunca uzatıyor, yerleşkenin soylularıyla da sohbeti ilerleterek masalarına davet ediliyordu. Onlar da bu şık ve gizemli adamı merak ediyordu.

Hiçbiri Odric hakkında bekledikleri kadar bilgi edinemeyecek; ancak hepsi anlattıklarından ve yaşam "tecrübelerinden" çok etkilenecekti.

Olmadığı biri gibi davranabilmek becerisinin ayaklı sanat eseriymi. O akşamki sohbet ettiği kişilerin hepsinin hesabını Odric üstlendi. Hem hoş sohbet hem cömertti!

Vakit geçince pek çok gemi müşterisi hareket saatiyle birlikte yerleşkeden ayrılmış, pek azı Tayer’de kalmıştı. Aralarında o da vardı. Stan ile sohbetleri iyice koyulaşmış, ceketi çoktan tabure başlığına asmış, sohbet ettiği Tayer’lilerle araya tekrar mesafe koymuştu. Değerli olan o kadar da göze sokulmamalı, ulaşılabilir olmamalıydı. Kendinin ne kadar da “Değerli” biri olduğuna o ana kadar konuştuğu herkesi ikna etmeyi başarmıştı.

Lafı hiç uzatmadı.

“Evlat!” dedi. “Belli ki iyi bir çalışansın. Sana burada kazandığının iki katını versem, bana katılır mısın?”

“Evlat” sözü pek çok yerde bir soylunun üstünlük taslamasıydı.

Yaş farkı az da olsa... Soylu için çalışan, evlattı! Toy

anlamında kullanılırdı. Öyle ya... Çalışan, hizmet alan kadar nasıl olur da akıllı olabilirdi? Mümkün değildi. Öyle bakılırdı.

“Evlat. Belli ki iyi bir çalışansın. Sana burada kazandığının iki katını versem, bana katılır mısın?”

Stan, son 7 yıl içinde ani karar verdiği bir iki konudan zarar gördüğünü hatırladı. Nadiren olan bir şeydi. Temkinli davrandı.

O akşam için net bir yanıt vermeyerek, işin sonunu sabaha

bıraktı. Odric farklı cümlelerle soruyu yenilese de... İşe yaramadı. Diğer konular hakkında sohbetleri geç saatlere kadar sürdü. Ahkâm makinesi durmak bilmeden çalışmayı sürdürüyor, Stan'e sürekli akıl veriyordu. Bar kapanışının ardından Odric, Stan'in önerdiği otelde, söylenen ücrete konakladı. Stan'in bu sayede otel sahibinden payen aldığını biliyordu. Hiç karışmadı. Hesapları çok daha büyük ve ayrıntılıydı. Gözüne kestirdiği her şeyi elde etmeyi bilen Odric... Stan'i de bir şekilde kazanacaktı.

Ertesi sabah Stan, pazar yerindeki gürültüye uyandı. Yıllardır olduğu Tayer'de şimdiye kadar hiçbir sorun olmamıştı. Ne bir

tartışma ne de kavga. “Kişilerin ne kadar kazandııyla moralleri arasında herhalde bir bağ var” diye düşünüyordu. Üstelik cezalar da çok ağırdı. O ana kadar!

Dışarıdan gelen sesler giderek yükselirken hızlıca üzerini değiştirdi. Arada bir iki sokak olmasına rağmen bu kadar gürültü çıkarılabileceğine inanmamıştı. Ne olmuş olabilirdi? Biri diğerinin tezgahına çarpıp devirse, el birliği ile tekrar yerine konurdu. Tezgahlar arası sınır ihlali yapılırsa hoş görü ile karşılanır, kibarca uyarılırdı. Balıkçılar işini geç bitirse, limandaki şef biraz yüksek sesle “Yine mi!” diyerek dertli dertli bağırırdı. Hepsi buydu. Onca yıl yaşanan neredeyse tek sorun

buna benzer şeylerdi. Arada bir otlaklarda hayvancılar arasında tartışma olur, en iyi otlakların olduğu yere erken giden ile yetişemeyen bir iki gün ters ters bakışırdı. Hırsızlık en büyük suç olduğundan kimse böyle bir şeye yeltenemezdi. Özellikle soylular, fiziki hasar ya da gasp gibi konuların cezalarında yerleşke başkanına her geçen dönem oranı artan cezaları kabul ettirirdi. Öyle bir hale gelmişti ki... Biri diğerine küfür bile etse, küfür edilen sineye çeker işi mecliste çözerdi. Hakaretin cezası 50 payandı. Çalışanların çoğu için küçük bir servet demektir. Soylular arada eder, ödeyince geçiverirdi.

Bunları düşünene düşünene pazar yerine vardı. Bir iki kişinin sesi dört beş kişilik gruplara büyümüştü. İki grup arasında bağırış sürüyordu. Konunun ne olduğunu hâlâ anlayamamıştı. Sağa sola bakınırken dün geceki adamın yüzünde belli belirsiz bir tebessümle köşeden olup biteni izlediğini gördü. İyi de... Ne diye gülümsüyordu? Ortada bunu gerektirecek ne vardı?

Sonradan fark etti. Tartışan grupların iki tarafında da birer alıcı vardı. Pazar yeri yalnızca mal satanlardan değil alıcılardan da oluşuyordu. Alıcılık işini Tayer'de iki tezgah çalışanı yapardı. Adaletli olması için ilk tezgahlardan birine ve son tezgahlara bir kişi için izin verilmişti. Bazen pazar yerinin girişindeki

sondakinin daha şanslı olduğunu, bazen de sondaki pazar yeri girişindeki kendinden çok daha şanslı olduğuna inanırdı. Biri sona biri başa konumlandırılmıştı. Bu inanç, birbirlerinin tezgahlarını gördükçe değişen bir durumdu. Örneğin, Piena yerleşkesindeki ipek kıyafetlerden bulan olursa, o mutlaka kıskanılırdı. Yalnızca 82 kişinin yaşadığı Piena'da böylesine iyi işçilik çıkarılması, mucize olmalıydı. Züba'luların ahşap işlemleri meşhurdu. En kalabalık işçi sınıfı Züba'da bulunurdu. Aba'luların mücevherleri dillere destandı. Marifet taştan çok işçilikteydi. Neredeyse metali bile mücevhere çevirebilecek yetenekte ustaları vardı. Ancak elbette taşları da özenle seçer, en çok da pahalı ve kusursuz mücevherler olmasına dikkat

ederlerdi. Orası ince işçiliğin başkentiydi. Üç yerleşkenin de onlara has ustalık damgaları vardı. Züba'lılar ahşabın üzerine girinti çıkıntıları olan sıcak mührü, özel bir kabartmayla basardı. Piena ipeklerinin daha iyi parlaması için formülü yerleşke içinde tutulan özel karışım vardı. Sırdı. Anlatılmazdı. Bir takının Aba işi olduğu ilk bakışta anlaşılırdı. Tamamının içinde yerleşkenin özel işçilikle yerleştirilmiş belirtkesi olur, takının ya da aksesuarın büyüklüğüne göre yakından bakıldığında nerede üretildiği usta gözlerce anlaşılırdı. Bu üç üründen birine denk gelmek, yalnızca tezgâhta değil... Gündelik hayatta bile neredeyse imkansızdı. Kişiler ne kadar servet sahibi olursa olsun az sayıda üretilir; özel kişilere özel siparişle yapılırdı.

Odric'in bastonundaki ahşap Züba'dan, tutma yerindeki taş Aba'dandı. Ortalıkta yüzüğünün de özel olduğuna dair dedikodular çoktan yayılmıştı.

Kavgaya değer bir neden aranacaksa... Bu hepsi için biçilmiş kaftandı. İki tezgâh sahibi arasında artık kıyasıya bir rekabet vardı. Soylular bile durumu öğrenmiş, tezgahlarının başında pazarlıklar başlamıştı. Biri baston için iki ev veriyor, diğeri aralıksız teklif artırıyor. Eğlence mekânı veren de vardı, yıllık sütünden, balığından, yününden pay veren de. Baston çok kısa bir sürede yerleşkede en çok tanınanıydı.

Odric de bu bastonu satma bahanesiyle Tayer'deki tüm insanlar tarafından tanınır hale gelmişti. Böylesine özel bir ürüne sahip olan kişi neredeyse tanrı kılıcını elinde tutuyor gibi olmalıydı. İstense bile tekrarı yapılamayacak bir eseri görmek çoğu soylu için bile inanılmazdı.

Tume'den ayrıldıktan hemen sonra para biriktirmeye başlamıştı. En kötü yerlerde kalmış, çoğu gece aç yatmıştı. Ağır işlerde çalışmaktan kasları gelişmiş, güneş altında kalmaktan yüzü kızarmıştı. Gözlerinin kısık hali bile ondandı. Zümrüt yeşili gözler, sadece istediği anlarda parlardı.

Neredeyse hiç para harcamadan geçinmenin en iyi yollarını öğrenmiş, çalıştığı işlerle yemek ve yatacak üzerinden anlamaya çalışmıştı. Yine de ya yatacak yerde ya da yemekte sorun yaşamış... Yılmamıştı.

Soylu olmak için önce kendi soyundan ayrılması ana şarttı.

Oysa Tume'de kalsa, ailesinin sınırlı metrekaresinin yüksek olanaklarını kabul ederek yaşayabilse... "Hizmet veren bir soylu" olarak ölene kadar yaşayacaktı. Peki... Neyi başarmış olacaktı? Onun zihninde başarmak, büyümek ya da büyütme

demekti. Bazen gelirini, bazen metrekaresi. Mutlaka başarı görünür olmalıydı.

Bir baston kadar görünür başarılar kazanmadıktan sonra çalışmanın ne önemi vardı? Hangi servet ona bu bastonun kazandırdıklarını sundu? Tume'de... Hangi baston bu kadar önemli olabilirdi? Zaten herkesin lüks kıyafetlerle gezdiği sahil yerinde, bu baston basit bir örnekten öteye geçemezdi. Ancak Tayer'de işler böyle değildi. Bunu gemiden indiği an anlamıştı. En büyük aksesuarı, o andan sonra en büyük silahıydı. Ustaca kullanacak, hayatı boyunca satmayacaktı. Tayer halkı o

bastonun bu kadar yaygara koparmadan yerleşkede kalacağını bilse... Yine de pazar yerinde hır çıkarır mıydı?

Olay büyüyünce pazar yerine başkan geldi. Tek kelime daha edilirse oradaki herkese ceza yağdıracaktı. Üstelik bunu öylesine yüksek sesle söylemişti ki... Soylular bile bakakaldı.

Kavga tam da o an sona erdi. Ne soylular yok yere ödeme yapmak ne de çalışanlar içeri girip bir iki gün yatmak istiyordu. Henüz iki alıcı dışında üzerinde tartışılan bastonun hangisi olduğunu fark eden olmamıştı. Odric, sonraki günlerde ve yerleşkeden ayrılacağı günlere kadar geçecek sürede bastonu

gün yüzüne hiç çıkarmadı. Alıcılar sorduğunda “Güvenli bir yerde.” demekle yetindi. Alıcılar da son tartışmadaki başkan tehdidini hatırlayıp bir iki kez yeniden ikna etmeye çalıştıktan sonra üzerinde durmadı. Ancak herkesin aklında tüm süre boyunca o meşhur baston olacaktı.

Herkes...

Çoktan Odric’in “özel biri” olduğunu anlamıştı.

Öyleydi! Hangi özelliklere sahip olduğu zamanla anlaşılacaktı.

Stan’in ilgisini çekmeyi artık başarmıştı. Akşamki teklifin tekrarı

olmadı. Stan işten ayrıldı. Odric ile birliktelikleri böyle başladı.

O gün Stan erken saatte her zamanki alışkanlıkla yatağından kalktı. Geçen haftaki pazar yeri gürültüsünden eser kalmamıştı. Tüm yerleşkede baston konuşuluyor, gören de görmeyen de hakkında gerçekçi yorumlar yapıyordu. Biri hızını alamayıp Aba mührünü bir akrabasının işlediğini, sonrasında bunu yıllarca anlattığını, ancak kimin sahip olduğunu bilmemekten yana mutsuzluktan öldüğünü bile uydurmuştu. Baston, bir süre daha günün, haftanın, ayın konusu olacaktı.

Üzerini değiştirip kapıdan çıkacağı sırada aklına geldi. Bir işi yoktu. Yok muydu? Odric ile ilerleyen günlerde ne yapacaktı? Hafta boyunca hiçbir ayrıntı konuşulmamış, konuyu açmaya

çalıştığı her an Odric tarafından üstü kapatılmıştı. Madem giyinmişti, çıkacaktı. Çıktı. Odric hayvan alanındaydı. Çıktığı an ana meydandan biri yanına gelip nerede olduğunu söylemişti. Acele etmedi. Yavaş yavaş yürüyerek pazar yerinden geçtikten sonra yol ayrımına geldi. Gideceği yön belliydi.

Odric erkenden uyanmış, üzerini değiştirip bastonunu güvene aldıktan sonra hayvan yerine ulaşmıştı. Neredeyse her çeşit canlının yetiştirildiği özel bir alandı. Yılandan domuza, bülbülden akrebe kadar her şeyi bulmak mümkündü. Yerleşkenin en büyük alanıydı. Balık bölümü çok şatafatlıydı. Girişinde büyükçe bir tuna balığının asılı olduğu kemerin

altından sağlı sollu balık tezgahlarının olduğu bölüme geçiliyordu. Limandaki yerler daha çok hediyelik eşya satan kişilere tahsis edildiğinden balık kokusunu çekmek bu bölgeye kalımıştı. Saç tarafta on, solda on tezgâh vardı. Görev dağılımı çok iyi yapılmıştı. Bir tezgahta yalnızca kalamar, karides gibi ürünler varken bir başkasında ufak balıklar sergileniyordu. En büyük balıklar sona doğruydu.

Her birinin arka bölümünde müşteriler için ürünlerin hazırlanmasını sağlayacak özel masalarla birlikte kovalarca su tutuluyordu. Bu sular bazen tezgahtaki ürünleri parlatmak, bazen balıkları parlatmak bazen de ortalığı temizlemek için

kullanılıyordu. Sondaki yere kadar yürüyüp, balık alanını terk etti.

Buradaki satıcılar pek gözü açıktı. Balık yemekten mi bilinmez, kafaları iyi çalışıyordu. Odric, onlarla kurulacak bir dostluğun zararı olacağını hemen anlayacak kadar balık tüketmişti. Bu alanın en gözü açık geçineni, Odric'in yanında kör sayılırdı.

Birbirinden renkli kafeslerde sergilenen kuşlar, camdan bölmelerde sahiplerini bekleyen sürüngenler, çamur içindeki domuzların yanından geçtikten sonra koyunların olduğu yere geldi.

Hayvancının biri seslendi: “Bastoncu! Hoş geldin.”

Ne avam bir ifadeydi. Bastoncu! Aptal adam bula bula bu ifadeye sığınmış, onun gibi bir soyluyu bastoncu diyerek kendince aşağılamıştı. Benzer şekilde seslenenlerden biliyordu. Bu aşağılama alışkanlığı en çok aptallarda görünüyordu. Kendini bir halt zanneden yarım akıllılar, eksiklerini kapatmak için bir diğerine olur olmadık sataşılıyordu.

Aradığı kişiyi bulmuştu.

Koyuncu!

Biraz sohbet ettikten sonra yetkinin onda olduğunu, hangi koyunu isterse toplu ya da tek tek satabileceğini, ağırlık fark etmeksizin iyi bir pazarlıkçı olduğunu ve müşterilerini seçmek konusunda da pek özenli olmadığını öğrendi. Tam bir al-sat insanıydı. Malım bu. Bu kadar eder. Ödedi mi? Konu kapanmıştır diyordu. Basit düşünen basit insanlar oldum olası ilgisini çekmişti. Derin düşünmek ise Odric'in işiydi. Basit düşünenler! Bulmayı en sevdiği şeylerden biriydi.

Stan hayvan pazarına yaklaştığında parlak bordo renkli kıyafetten Odric'i hemen ayırt etti. Biriyle sohbet ediyordu. Belli

ki konu derindi. Yanına gidip gitmemek konusunda tereddüt etmedi. Nasılsa artık onun Stan'iydi.

Konuşmalarının arasında uzaktan seslendi “Efendi Odric!”. Odric yalandan bir gülümseme ile Stan'i selamladı. Birkaç dakika önce gelseydi azar işitecekken, zamanlamayı her zamanki şanssı sayesinde iyi ayarlamıştı. Stan gelince Odric lafı daha fazla uzatmadı. Koyuncunun yanından ayrıldılar. Efendi Odric seslenişsı koyuncunun algısında Odric'i daha da yukarı taşımıştı. Birine efendi deniyorsa, efendi olmalıydı. Bir şeyler atıştırmak için pazar yerinin yanındaki yeme içme yerlerinden birine geçtiler. Odric sabahları biraz hareket ettikten

sonra sıcak şeyler içmeyi severdi. Kahvaltı en önemli öğünlerindendi. Yiyeceklerini özenle seçer, sipariş anında ise nasıl hazırlanmaları gerektiği konusunda ayrıntılar vermeyi severdi. Eğer istekleri beklediği gibi karşılanmazsa asla bahşış vermez, bunu en baştan söyleyerek talebinin yerine getirileceğini garanti ederdi.

Stan ise yılların alışkanlığı ile soğuk bir şeyler içerde. Ancak yemekten Odric'ten çok daha iyi anlardı. Ailesinden gelme öğretilerle ekmeğın iyisini bilir, yemeği daha tabağa konmadan zihninde kokusundan tadardı. Bir yiyeceği daha ağzına atmadan not verebilir, lezzet farklılıklarını hemen ortaya

çıkardı. Şarap içse üzümünü tahmin eder, çoğunlukla da tahmini doğru çıkardı. Öylesine keskin bir damağı ve koku alma becerisi vardı. Bu koku alma becerisini olaylara karşı kullanabilse... Pek çok şey farklı olabilirdi. Ancak yeteneğı yemeklerle sınırlı kalmalıydı. Aksi halde efendiymiş gibi bilgelik taslar, hoş olmazdı.

Odric ise çok iyi anlıyormuş gibi davranır, iyi şeyler sipariş etmeyi sever ve sonunda da yedikleriyle ilgili bir şeyler anlatmayı severdi. Hangi yiyeceğın nerede yetiştiğı, hangisinin iyisinin nerede bulunacağından bahsetmeye bayılırdı. Ancak Stan bir haftalık sohbetler boyunca Odric'in anlattıklarını sabırla

dinledi. Hiçbirini düzeltmedi ya da onay vermedi. O ne de olsa efendiydi. Söyledikleri en baştan doğru sayılırdı. Başağın nerede daha iyi yetişeceğini söylediye... O yer tam da orası olmalıydı. Aksi, başağa saygısızlıktı. Başaktan daha mı iyi bilecekti Stan? Odric varken!

Yemek bitti. Odric, iyi olduğuna yemin edebileceği berbat şeyler yedi. Stan, belli etmedi.

Sonrasında yürümeye koyuldular. Odric yol boyunca Stan'ın anlattıklarını dinledi. Sakin bir yer bulana kadar neredeyse tek kelime etmedi. Hı hı, evet... gibi geçiştirerek yürümeye devam

etti. Stan bir ara “Al işte! Bomboş geçen bir gün daha” diye kendi kendine iç geçirdi. Peşinde dolanmaktan başka bir şey yapmadığından, kendine kaç payen kazandığını hatırlattıktan sonra iyi olmalıyım deyip geçti. Bu elbette iç sesiydi!

Denizi gören yüksekçe bir yere geldiler. Sağlı sollu meyve ağaçlarının gölgesi yavaş yavaş yükselmeye başlayan güneşi kapatıyor, uzaktaki yerleşkenin ziyaretçilerinin gürültüleri kuş sesleriyle birleşerek yeni bir beste yapıyordu. Yerde kendinden geçmiş çiçekler kışa geçişin ilk haberini veriyor, toprağın bereketi her adımda hissediliyordu.

Odric derin bir nefes aldı. “Stan” dedi. Bize koyun lazım. Öyle az da değil. Tam 80 koyun! Bu koyunların ağırlıkları mutlaka birbirinden farklı olacak. Ancak öyle koyunlar olmalı ki; görenler bir daha bakmalı, yünleri tel tel sallanmalı, gözlerine bir kez bakan tekrar tekrar bakıp âşık olmalı, sesleri bir şarkıcınıninki kadar güzel, etleri ise müzikalde söyleyen o şarkıcınıninki kadar dolgun olmalı. Bize 80 koyun lazım Stan! Her biri diğerinden güzel durmalı.

Stan mutluluğunu belli etmemeye çalışarak düşündü. Nihayet ondan bir şey istemişti. Aile alışkanlığıyla tüm hayvanlar hakkında bilgisi vardı. Ekim ve hayvancılık özel ilgi alanıydı.

Yerleşkede Odric'in saydığı özelliklerde yaklaşık 600 koyun vardı. Hatta bunların tamamı sabah efendisinin konuştuğu adamın elindeydi. Toplam koyun sayısı on binlerceydi. Ancak bu 600 koyun çok özeldi. İyi beslenir, günlük yürüyüşe çıkarılır, kendilerini daha iyi hissetmeleri için müzik bile çalınırdı. Stan hayvanlardan iyi anlardı. Bu 80 koyunu bulmak kolay olmalıydı. Önemliydi. Koyunlar hemen bulunmalıydı.

Araştırma tam bir ay sürdü. Bu zaman zarfında Odric bastonunun unutulmamasını sağlamayı başarmıştı. Tabii bu durum belirli kişiler için geçerliydi. Yerel halkın çoğu çoktan unutulmuş, kendi derdine düşmüştü. Çoğu kişi olmasının nedeni hayvancının arada bir baston sohbetine dahil edilmesi

ve hatta uzun zaman gün yüzüne çıkmayan bastonu bir ara eline alıp incelemesine izin verilmesiydi. Geçen bir aylık zaman zarfında hayvancı için baston, fillerinden bile değerliydi. Bir gün kullanmak için 100 fil bile verebilirdi.

Bu koyunlar onun için şimdilik yerleşkedeki çoğu insandan... Hatta fillerinden bile çok daha değerliydi. İstenen koyuncu. Fil, masada bile değildi. Çoktan kaybedilmişti. Karenin renkleri değişmiş, oyun Odric için bir ay önce bitmişti.

Her biri özenle seçilmiş, ancak istenen özellikler beklenen koyun sayısına ulaşmadığından ileride o özellikleri

taşıyacağına emin olunan kuzular arasından adaylar belirlenmişti. Bu sürede onlar da biraz daha büyümüş, doğru aday olup olmadıkları netleşmişti. Tamamı doğru adaydı! Stan seçmişti.

Böylesine iyi özelliklerdeki her bir koyunun payen karşılığı neredeyse dört sıradan koyuna denk gelmekteydi. Maliyeti yüksek bir ticaretin ayak sesleriydi. Stan ne kadar sorduysa da... Odric'in koyunlarla ne yapacağını öğrenememişti. Ancak efendi Odric 'dürüst' biriydi. Günlük ödeme karşılığında anlaştığı Stan'i bir gün bile ihmal etmemiş, yalnızca gündeliğini vermekle kalmamış yeme içmesinden eğlencesine kadar onu

da tüm yaşamına dahil etmişti. Stan verdiği en doğru kararlardan birini uyguladığına emindi.

Pazarlıklar bir iki gün daha sürdü. Sonunda Odric ne ödemesi gerektiğini öğrendi. Ancak yanında iki valizle geldiğinden yeterli payeni bulması mümkün değildi. Hayvancı ile beklenen anlaşmayı yaptı. Koyunlar iki gün içinde yolculuğa hazır hale getirilecekti. “Yolculuk mu?” dedi. Stan yine içinden Odric’e böyle seslendi. Onca konuşmanın içinde yolculuğa dair tek kelime geçmemişti. Nereye gidecekleri, gittikleri yerde ne yapacakları, koyunları kime nasıl satacağı belli değildi. Odric’in zihninden geçenler, ayrı yerde kilitliydi.

Hayvancı siparişı hazırladı. Koyunları gruplar halinde kare şeklinde ahşaptan bölmelere yerleştirdi. Böylelikle gemiye dizilmeleri, halatlarla çekilip yerleştirilmeleri daha kolay oluyordu. Önceden başka yerlerden aldığı siparişlerden en uygun taşıma yolunun bu olduğunu biliyordu.

Yolculuğun kaç gün süreceğini, gecikme olması halinde hayvanların ne kadar yem tüketebileceğini, sağlık sorunu olursa diye yanlarına iki koyun da yedek vermeyi ihmal etmedi.

Geriye tek iş kalmıştı.

Odric'in ödemesi.

Koyuncu aradığı anlaşmaya ulaşmıştı. Odric, sürekli sipariş vereceğini garantilemiş, karşılığında 1000 koyundan fazla edecek bastonunu ona bırakmaya söz vermişti. Koyunlar gemiye yüklenir yüklenmez bastonu ona bırakacak, sonraki işler için bu ön ödeme olacaktı. Toplamda 800 koyuna anlaşılmış, ön siparişteki bu sayıyı götürüp teslim ettikten sonra kalanları için tekrar görüşülecekti. Hayvancı çok mutluydu. 200 koyun kârda başladığı ticarete çok para kazanacaktı. Üstelik o bastonu 1000 koyun bile verse alamayacağını, yerleşkedekilerin bir aydır bunun üzerine tartıştıklarını biliyordu. O çok istenen baston, onun olacaktı.

Odric de şanslıydı. Çobanlık deneyimi olan, hayvanlardan iyi anlayan, yemeyi içmeyi bilen Stan yanındaydı. Bir sorun olursa anında müdahale edebilecek, kayıpları en aza indirecekti.

Odric, iki kere kazanmanın verdiği öz güven ile üçüncüyü zorlamak üzereydi. Stan bu anlaşmadan hiçbir şey anlamadı.

Sekizyüz koyun, bir baston eder miydi? Koyun için böylesine özel bir baston hiç verilir miydi? O gece uyumadan önce Odric'in para işlerinden hiç anlamadığına yemin edebilirdi.

Sabahın ilk ışıklarıyla pazar yerinde buluşup hayvancının yanına geçtiler. Kadife bir kumaşa sarılı olduğu anlaşılan baston Odric'in elindeydi. Kumaşın arasından çıkan ahşabından belliydi! Anlaştıkları gibi limanda yükleme tamamlandıktan hemen sonra hayvancıya teslim edecekti. Zaten hayvancının da bir iki gün bastonla birlikte vakit geçirdiğinden nasıl bir güzellikte olduğunu bildiği bu hediyeden mutluluğu belliydi. O hislerle geceden koyunların yerini hazırlamış, yüklemeye hazır hale getirmişti.

Ahşaptan özel taşıma tekerleriyle her bir taşıma karesini limana indirdiklerinde vakit öğleden sonraya gelmişti. Bozuk yollar

yüzünden bir iki taşıma tekeri bozulmuş, birini tekrar yaptırmak zorunda kalmıştı. Diğerleri yerinde onarılarak hepsi iyice sağlamlaştırıldı. Hayvancı bir yandan yükleri taşıttırıyor, bir yandan göz ucuyla Odric'in elindeki kadifeyle sarılı ahşaba bakıyordu. Sonuçta kendi yeri değildi. Bir soylunun işlettiği alanda işçiydi. Ancak bu baston sayesinde artık o da soylular arasında sözünü daha iyi geçirebilecekti. Birikimi vardı! Nasılsa soylu olması imkansıza yakinken; kendini böyle avutacak, onca emeğin karşılığını bu muhteşem bastonla alacaktı. İyi bir anlamaydı. Açık pazarda baston için neler teklif edildiğini çoktan öğrenmişti. İki ev veren bile vardı. Tayer'de evler çok pahalıydı.

Yükleme tamamlandı. Koyunlar son kez sayıldı. Eksik yoktu. Gemcinin “Haydi! Geç kalıyoruz!” söylenişleri arasında Odric kadifeyle sarılı bastonu çıkardı. Hayvancıya söz verdiği gibi tam da gemi kalkmasına ramak kala teslim etti. Hayvancının bastonu almasıyla vedalaşmaları bir oldu. Gemici hariç herkes mutlu oldu. Geç kalıyorlardı.

Odric ve Stan gemiden hayvancıya el salladılar... Hayvancı ise herkese göstermek amacıyla bastonunu sallıyordu. Yüzündeki gülümseme karşı adadan bile görünebilirdi.

Gemi, yelkenine doldurduğu rüzgarla gözden kayboldu. Onun üstünde limana uğrayacaktı. “Tam yol ileri “zamanıydı.

Hayvancı, pazar yerinden geçip elindeki bastonu alıcı tezgahlarına göstere göstere yerine doğru yürüdü. Bugün yarın teklif vermek için geleceklerinden emindi.

Teklif için gelmeleri üç gün sürdü. Satmayacaksa uğraştırmamalarını özellikle rica ettiler. Neden satmayacaktı ki? O soylu değildi. Patronunun günde beş kez gelip bastona bakması, istediği hazzı yaşaması için çoktan yeterli olmuştu. Bir bastona sahip olmakla, patronunun kafasına aynı bastonla

vurmak arasında ne fark vardı. Üstelik bu iş sahip olmaktan da iyiydi. Elinde olsa sorun yaratabilirdi. Ancak tutmayacaktı.

Pazardaki iki alıcı daha fazla gecikmeden geldi.

Ellerini ovuşturarak oturdukları yerden giderken...

Hiçbir şey teklif etmediler.

Baston, işin uzmanı bakmıyorsa Odric'in bastonuyla birebirdi.

Zaten o da Odric'indi.

Tek farkla.

Bu gerçek değildi!

Gemi, deniz yolculuğunda üçüncü günündeydi.

Odric ve Stan çoktan inmişti.

GEMİ

Ne kadar uzun zaman oldu diye geçirdi içinden Stan. Gemi ile yolculuğun üstünden yıllar geçmiş, Tayer'den hiçbir yere ayrılmamıştı. Bir iki kez arkadaşları komşu yerleşkelere giderken onun da gelmesini istese de... Çalıştığı yerin sahibi izin vermemişti. En iyi müşterilerini o günlerde ağırlamış, iyi bahşış almamış olsa... Yerleşkeden o an çekip gidebilirdi.

Yine aklına ilk geleni yapıp soyluları dinlemişti. Bu yüzden Odric'e kadar denizin zevkini bir an bile yaşayamamış Stan, bir yelkenlinin dalgaları nasıl yarıp geçtiğini unutmak üzereydi.

Kara adamın ruhu, dalıp gittiği deniz kadar masmavi kesilmişti. Birlikte yolculuk ettikleri çoğu kişinin soylu olmasını hiç dert etmedi. Artık Tayer'de değildi. Onun için en değerli soylu yalnızca Odric'ti. Yılların esaretine son vermişti. Biat, kendiliğindendi.

Odric gemiye geğer geğmez Stan'e koyunlara sahip olmasını tembihleyip uykuya geçti. Bir aydan fazla sũredir işleyen mekanizmayı dinlendirmek gerekti. Daha önlerinde yapmaları gereken ne işler birikmişti. Stan yine hangi limanda inileceğini bilmeden ona huzurlu uykular diledi. Tayer'e bir daha

dönmeyecekti. Onca yılı üç valize sığdırmış, biraz da hüzünlenmişti.

Akşam olmak üzereydi. Bir yandan yemek servisi yapılırken diğer yandan ilk durağa yanaşmak için hazırlıklar tamamlanıyordu. Bu yolculuklarda dileyen yolcu, dilediği yerde inebilirdi. Tüm yükler geminin açık alt bölümüne yerleştirilmiş, böylelikle alandan tasarruf edilmişti. Geminin tam ortasında yükselen yelkenli direği vardı. Yataklı odalar, yeme içme yeri ve gezinmek için dar alandaki ahşap yürüyüş yerleri üst kattaydı. Yanlarında tutmak için ince işçilikle oyulmuş ahşap tutamaçlar vardı. Boyları insan belini aşacak yükseklikteydi. Bir nevi

kimsenin denize düşmemesi için konulmuş ahşaptan ağılardı.

Tutma yerinin altında zemine kadar uzanan direklerin arasına parmak bile zor girerdi. Öylesine güvenli yapılmıştı.

Orta alan açıktı. Herkes seyir halinde aşağıdaki yüklerinin durumunu görebiliyordu. Üst katın kapattığı kenarlara denk gelen yükler merak edilirse, merdivenlerden inip bakılabilirdi. Geminin kışında ve başında iki ayrı merdiven vardı. Bunlar yolcular kadar işçiler için de işe yarardı. Bazen küçük yükleri daha hızlı indirmek bazen de yüklemek için zaman kazandırırdı.

En üstte ise dümenle birlikte çapa ve makaraları kontrol eden yerler vardı. Kaptan köşkü de dümenin hemen altındaydı. Ani bir durumda kaptan dümene üç basamak uzaklıktaydı. Dümenler her zaman kaptanlarına yakın olmalıydı.

Yemeğin kokusunu alan Odric uyandı. Hızlıca hazırlandı. Bir şeyler yedikten sonra Stan'in kulağına eğildi. "Hazırlan. İlk limanda iniyoruz."

Stan'in yemeği boğazına öylesine takıldı ki... Neredeyse ölebilirdi. O lokma yolculuk hevesi gibi boğazında kaldı. Ölecek kadar şanslı değildi. Hazırlandı.

Mebu yerleşkesi diğerlerinin yanında neredeyse hiçbir özelliğe sahip olmamasıyla meşhur bir yerdı. Sıradan konaklama yerleri, alışıldık alışveriş alanları, neredeyse her yerleşkeden kişilerin uğrak yeri olmanın ötesine geçmesine olanak vermeyen yerel halkı vardı.

Kimse çalışmazdı. Yerleşke dışından gelenlerin liman ziyaretçileri için açtığı irili ufaklı yerler olmasa... Tembelliğin başkenti sayılırdı. Bu yerleşkenin genetik alışkanlıkları tüm bölgeyi etkisi altına almıştı. Balığın nereden kokmaya başladığı, iner inmez anlaşılırdı. Gemiden indirilenleri bile taşıyacak çok az insan bulunabilirdi.

Odric, Stan ile birlikte koyunların ahşap kafeslerini orada birilerine satmayı başardı. Bağlandıkları halatlar için bile ayrı ücret talep etmeye çalıştı. Olmadı. O kazandıklarıyla koyunların yanına iki çoban köpeği aldılar. Biri patisini kaldıramayacak kadar yaşlıyken, diğeri yerinde durmayacak kadar gençti. Sözüm ona iki köpek almışlardı ama... Birinin ne kadar yaşayabileceği ilk andan belliydi.

Bölgenin en meşhur yeri Piena idi. Stan, indikleri liman bölgesine bu nedenle daha da şaşırılmıştı. Eğer hedef orası ise bu tamamen delilik demektir. Odric'in üstündekilerin Piena özel ipeğinden üretildiği tüm Tayer'de bilinirken, eğer istikameti bu

yönde olacaksa Odric'ten hedefini tekrar gözden geçirmesini isteyecekti.

Her şey hazırды. Köpekler, yol için iki at ve yiyecekler. Sabaha doğru hava iyiden iyiye serinlediğinden valizlerinden aldıklarını sırtlarına geçirip yola çıktılar.

Stan hemen sordu: Nereye gidiyoruz? Yanıtı gecikmedi.

“Piena!”

İpeğiyle meşhurdu. Bir o kadar meşhur olan ise yönetimiydi.

Başkanı ise diğer yerleşkelerde en bilinenler arasındaydı.

PİENA

Kendilerine Pien derlerdi. İşin ilginç yanlarından biri para birimlerinin de öyle geçmesiydi. Bir Pien'den pien ile alışveriş yapmak çoğu kişi için ilginçti. İlk kez alışveriş yapıyorsa, sanki karşısındaki kişiyle ödeme yapıyor gibiydi.

Pien'ler ipekleriyle olduğu kadar servetleriyle de şan edinmişti. Yüz kişiyi bulmayan yerleşkede fakir şöyle dursun, orta direk denebilecek kişiye denk gelinemezdi. Herkes döneminde ipek işiyle uğraşır, tüm yerleşkeler arasındaki en kaliteli ipeği çıkarır, sonrasında kendilerine özel yöntemlerle çok daha parlak bir

kumaşa sahip olması için özenle işlerlerdi. Sırdı. Nasıl yapıldığını kimse bilmez, öğrenilemezdi.

Gençler belirli bir yaşa geldiğinde akranlarıyla mutlaka evlendirilir, ailelerin tesisi önemsenirdi. Neredeyse nüfus kontrol merkezi gibiydi. Hangi işe kimin gerekeceği, ne yaşta ne yapılacağı, sonrasında o kişi sayısının gerekli olup olmayacağı ilk günden bu yana düzenliydi.

Biri ezkaza üçüz falan doğursa, tüm plan değişir... O elli yıl için hesaplar ona göre yapılırdı. İpek kozalarının sudan geçirilmesinden ayrıştırılmasına kadar olan sürecin kendi

uzmanları vardı... İpeğin kumaşa dönüşmesinin ayrı. Kimse diğzerinin işine karışmaz, uyum içinde yaşanırdı.

Başkan, kızıyla birlikte neredeyse 30 yıldır yerleşkenin yönetimini büyük bir titizlikle sürdürür; sorun yaşandığında meclisini toplayıp ortaklaşa karar alırdı.

Bir gün olsun Piena hakkında olumsuz bir şey duyulmamıştı. Yerleşkeler arasında en huzurlu yerler arasında olduğu dilden dile dolaşırdı.

Ancak limandaki manzara burada da görünür, üretim zamanı dışında kimse kolunu dahi kaldırmazdı. Bu da başlı başına bir yetenektir. İnsan bir şey yapmadan durmayı nasıl başarırdı?

Böyle olmaması için herkes kazandıklarıyla bir şeyler yapmaya çalışır, kendilerince yeni yöntemler arardı. Piena'nın tek sorunu, sorunu olmamasıydı.

Yerleşkeye ziyaretçi kabul etmez, yalnızca alım döneminde ticaret uzmanlarıyla bir araya gelinir, ticaret sonrası da kapılar tekrar kapanırdı. Pien'ler gezmeye meraklıydı. En sık gittikleri yerlerden biri TUME ve ZÜBA'ydı. Ticaret insanlarının arası

diğer ticaret insanlarıyla her zaman iyi olmalıydı. Yoksa konuşulacak şeyler nereden bulunacaktı?

Harika bir iklimi vardı. Yaz ayları için serinleme yeri olduğu kadar kışı da tüm görkemiyle yaşatırdı. Böyle olunca mevsimler Piena'da ne ise kalan yerlerde de öyle olmalı gözüyle bakılırdı. Her mevsim kendi hakkını fazlasıyla verirdi.

Bu kış bir şeyler farklı olacaktı.

Odric, ticaretten ve servet sahibi olmaktan iyi anlardı. Piena, buna hazır mıydı?

YOL

Stan nereye gidildiğini öğrendikten sonra yaşadığı şoku kısa sürede atlatmıştı. Hemen hazırlıkları tamamladı. Önlerinde patikalı uzun bir seyahat vardı. Yol iki gün sürecekti. Tüm erzakları yanlarındaydı.

İndikleri yerden bir iki kışlık eşya daha aldılar. Tayer'den ayrılırken yaşadıkları iklim sanki bir anda değişmiş, hava buz kesmişti. Yünden örülmüş, sağından solundan yün iplikler sarkmış kahverengi şallardan bir iki tane aldılar. Öylesine ağırdılar ki... Stan yağmur yağmaması için dua ediyordu. Hakiki yünden bu korumalar bir de su değerse yerinden

kalkmazdı. İyi biliyordu. Çocukken bir seferinde gezgin turistlerden biri getirmiş, armağan etmişti. O da arkadaşlarıyla oynarken su şakasına denk gelmiş, sıırılsıklam olmuştu. Üzerindeki şal bir anda bir iki kilodan elli kiloya çıkmış gibiydi. Neredeyse altında ezilecekti. Aynı kabusu tekrar yaşamak istemiyordu.

Eşyaları yerleştirenken bu yüzden kısık sesle sürekli tekrarlardı
“Lütfen yağmur yağmasın. Lütfen yağmur yağmasın. Lütfen...”
“Ne sayıklıyorsun evlat!”

Daldığını fark etti. Odric iki adım sağında ona bakıyor,
hazırlıkları bitirmesini bir taşın üzerine serdiği yün şalın üzerine

oturmuş bekliyordu. Tekrarladı. “Ne sayıklıyorsun dedim! Bir şeyler söyleyip duruyorsun.”

“Yağmur. Yağmur efendi Odric. Yağmasın diye...”

Odric arkaya doğru gerinerek... “Yağsın evlat. İyidir. Koyunlar biraz daha temizlenir. Sen de sonrasında yünlerini tararsın.”

Stan duyduklarından sonra bir şeyler daha mırıldandı. Hazırlık tamamı. Köpekleri, koyunları, atları kontrol etti. Son kontrol ettiği Odric’ti.

Her şey yerindeydi.

Soğuk, hava kararıp saat ilerledikçe etkisini artırdı. Artık şal değil ateş gerekiyordu. Ancak ateş yerlerini belli edebilir, Tayer'den peşlerine düşen olursa iz bırakabilirdi. Koyunların boku Odric'e göre yeterli bir iz değildi. Zaten ortalık bok kaynıyordu. Üzerine basan basana olduğundan hangi bokun kime ait olduğunun bir önemi yoktu. Bok dediğin... Her yerde boktu. Aralarında bununla ilgili sohbet ettiler. Boktan, yol bulunur mu bulunmaz mı yürüdükçe tartışılar.

“Besinlerin oksitlenmiş kalıntısı” deyiverdi.

Odric olduğu yerde kaldı. Stan oksit falan diyordu. Stan! Oksit?

Odric de bir yerlerden oksitlenme gibi laflar duymuştu ama...

Duyduğu kişilerin statüsünü düşününce aynı lafı Stan'den

duymak tuhaf gelmişti. Olsa olsa bir müşterisinden duymuştur

diye düşünüp kendini teselli etti. Evlat! Nasıl sahipten daha

bilgili olabilirdi?

“Nesi?”

“Kalıntısı efendi Odric. Bok dediniz ya... Besinlerin oksitlenmiş

kalıntısı. Baş harflerini birleştirin.”

Odric bir daha bok üzerine konuşmadı. Konuşmak istemedi.

İşin boku çıkmıştı.

TAYER'DE YAŞANAN TAYER' DE...

Kadife bezi o günden beri gözünün önünden ayırmadı. Her geçişte görmek için ağılın girişine asmıştı. Bir nevi utanç nişanıydı. Hem elindeki en iyi koyunlardan hem de yerleşkedeki itibarından olmuştu. Çoğu kişi peşlerine düşüp düşmeyeceğini sordu. İçten içe bunun bir ceza olduğunu biliyordu. Yalnızca onun bildiği; ancak hükmün başka yerden verildiği yaptırım ile yüzleşmiş, birikimini de soyluların kestirdiği bu ceza yüzünden son payenine kadar kaybetmişti.

Koyuncunun yaptığı başına iş açmış, kâr edeyim derken kar altında kalmış gibiydi. Aklında böyle bir oyuna nasıl geldiğini

düşünerek evin yolunu tuttu. Pazar yerinden geçerken alıcılar yüzüne acıyarak bakıyor, oyuna gelmesinden yana yarı alaycı yarı hüzünlü tavırlarıyla koyuncuyu daha da beter hale getiriyorlardı. Soylu, bir süredir onunla konuşmuyordu. Köşedeki tezgâhtan da geçtikten sonra dar sokaklarla evlerin olduğu yere bağlanan arnavut kaldırımli yoldan geçti. Odric'in peşine düşüp düşmemek konusunda karar vermeye çalışıyor, elinde avucunda bir şey kalmadığını hatırlayınca bu düşüncesinden vazgeçiyordu. Sonra yaşadıklarını, çevresinin ona nasıl davranmaya başladığını, itibarını nasıl kaybettiğini hatırlayıp ceketinin ucunu elini yumruk yaparak sıkmaya başlıyor, yola çıkmanın yollarını arıyordu. Neden böyle

olmuştı? Onca zaman tek payen zarar etmemesine, her zaman isteneni teslim etmesine rağmen böyle bir tuzağı ona neden layık görmüştü? Sonunda ruhanlara danışmaya karar verdi. Ruhanlar, Tayer'in inanç rahipleriydi. Bazı masallarda bir ruhandaki servetin yeri geldiğinde dünyayı kurtarabileceği söylenirdi. Koyuncu da bu bilgi ile büyümüş, ancak ruhanların olduğu bölgeye gitmeyi bu güne kadar göze almamıştı.

Ceketini sıkmayı bıraktı. Başını yukarı doğru kaldırıp tepelere doğru baktı. Ruhanlar, tepelerin ardında yaşardı. Yolunu değiştirmeye karar verdi. Önce bir şeyler yemeliydi.

RUHAN

Çocuk yaşta alınan genç ruhanlar, zamanla bilgi merkezlerinde yetiştirilirdi. Felsefeden matematiğe, temel fizikten dil öğrenimine kadar pek çok konuda kâinatın en bilgilileriydi. Aynı zamanda yüzyıllardır süregelen bir servetin koruyuculuğunu ve bu servetin artması için gerekli eylemleri üstlenirlerdi. Varlık yönetimi konusunda eşsizdiler. İletişimlerinde daima nezaket ve özen vardı. Hiçbir ruhan (bilinmediği sürece) kendini tanıtmazdı. En azından bu kimliklerinin saklı kalması konusunda da en az diğer konular kadar titiz davranırlardı. Bir ruhanı ancak başka bir ruhan tanırdı. Aralarında özel bir

işaretleme vardı. Yalnız onlar bilir, onlar görür, onlar uygulardı.

Kabile sırrı gibiydi. O da saklıydı.

Bunlar koyuncunun da bildiği kadarıydı. Çok daha fazlası vardı.

Ruhanların her tezgâhta, her yerleşkede ve her soylu topluluğu içinde kendinden olanları vardı. Bu gençler daha ilk zamanlardan oralara yerleşmek için yetiştirilir, zamanı gelince de nereye gideceklerse oraya bırakılırdı. Böylelikle kusursuz bir istihbarat ağı yedi gün yirmi dört saat aralıksız çalışırdı.

Ruhanların nerede ne olduğundan, kimin nerede hangi işle

uğraştığından mutlaka haberi olur... Ancak bu bilgi yine merkezlerinde saklı kalırdı. Saklılık, en güçlü yanlarındandı.

Tüm yönetimlerde söz sahibi en az bir ruhan vardı. Kimileri ticaretle ilgili kısımda, kimileri ise politik tarafta çalışır... Bazıları ise adaletle ilgili karar verici sistemin içinde yer alırdı. Temel nokta ise servetlerini korumak ve artırmaktı.

Bunca bilginin içinde nereye yatırım yapılması gerektiği, hangi yerleşkenin gelecekteki on yıl içinde ne yöne doğru gideceği gibi önemli analizler ruhanların önünde serili olurdu. Aldıkları bilgileri işleyebilecek eğitimden geçmiş ruhanlar, kadın erkek

fark etmeksizin ölene kadar birlikte çalışırdı. Bazen bir yerleşkede eşya taşıyan zavallı görünen bir çocuk bile ruhan olabilirdi. İnsanların önemsemedikleri kişilerin yanında konuştukları çok önemli konular olabilirdi. O çok önemliler, ruhanlar bilirse daha da önemli konulara dönüşüyordu. Her bilgi altın değerinde... Her altın ise bilgiden elde edilebiliyordu.

Arada bir ortaya farklı görüşlüler çıkar. Çıktıkları an yok edilirdi. Her birine kazara ölmüş süsü verilir, hep birlikte defnedilirken göz yaşları dökülürdü. Çoğu bu şansa sahip olmaz, denizin ya da oradaki ıssız bir yerin hiçliğinde yok olup giderdi. Farklı görüş yüksek seviyede bir ruhandan gelirse, o seviye anında

ayak oyunlarıyla düşürülürdü. İtibarsızlaştırıldıktan sonra bu kişinin ıssız bir yere gitme zorunluluğu başlardı. Yerleşkeler topluluğunda hiçbir aile, onlar kadar birbirine bağlı olamazdı. Kurallar kesin, net ve aşılmazdı. Yüzlerce yıllık alışkanlıklar değişmez, tüm inanç sistemleri tek elde tutulur, sıradan halkın duyguda ve düşüncede hangi yöne çekileceği bu ruhanlar sayesinde oluşturulurdu. Her dönem için mutlaka bir inanç gereksinimi vardı. İnanç, ruhanların en güçlü silahıydı.

Bunun için aldıkları eğitimin bambaşka halini topluma uygulamak yeterliydi. Bilgili toplum, mirasları için tehlike demekti. Bilen, yönetilemezdi. Anlayan, dinlemezdi.

Dinlemeyen boyun eğmez ve sonunda servet tehlikeye girerdi.
Ruhanlar buna izin veremezdi. Emanetlerine sahip çıkmak, tüm yerleşkeler için ana öncelikti.

Bilgin görünümlü köhne zihinler, her yerdeydi.

*

Uzaktan belli belirsiz soluk ışıklar belirdi. Yerleşkeler arasında sayılı şatoya izin verilirdi. Tayer, bunlardan biriydi. Beş kuleli şatonun dört kulesi köşeleri koruyan muhafız gibi yükselirken, taş işçiliğinin sanat eseri sayılabilecek kule şatonun ortasında

dikiliydi. Tepesinde her daim ışık hüzmesi olan bu kule hakkında ne hikâyeler dillendirilmişti? Birinde güneşin merkezinin orada olduğu ve o şato kulesindeki ışığın söndüğü gün güneşin de doğmayacağı bile söylenmişti. Güneş her zaman bir ruhan şatosundan doğmalıydı. Öyle bilinmesi en iyisiydi.

Bir metre kalınlığında, her bir parçası beş metre genişliğinde ve sekiz metre yüksekliği olan ahşap kapının demirden tokmağını vurduğunda saat çok geç olmuştu. Bir an için ışıkları görmesinden aldığı cesaretle attığı adıma pişman olup olmayacağını düşündü. Hemen vazgeçti. Pişman olmaktan

sıkılmıştı. En kötü ihtimalle kapı açılmayacak ve evine dönecekti. “Duymadılar galiba” diye düşünüp bir kez daha vurmak için elini zar zor kaldırabildiği ağır tokmağa doğru götürürken kapı ağır ağır açıldı.

Koyuncu hedefine ulaşmıştı.

Kapıyı açan iri cüsseli bir kadındı. Koyuncu tam konuşacakken lafı hiç uzatmadan “Odric için mi geldin?” diye sordu. Koyuncu şaşkındı. Yüzündeki şaşkınlığın izi geçmeden, yalnızca başını salladı. “Ruhanlar hakkında söylenenler doğruymuş” diye mırıldandı. İnanç timsali insanlardı.

*

Odric sabah erkenden uyandı. Hemen koyunları saydı. 82 koyun! Sayı tamamdı. Yaşlı köpek hâlâ uyusa da genç olan belli ki tüm gece koyunlar için nöbet tutmuştu. Stan, onca stres ve şaşkınlığın etkisiyle henüz uyanmamıştı. Odric, atına yüklediği bastonunu kontrol etti. Ardından Mebu'da payenleri ile değiştirdiği pienleri kontrol etti. Bu pienler Piena'da çok işine yarayacaktı. Tek tek saydı. Tamamdı. Karnı acıkmıştı. Yiyecekler ise Stan'in başını koyduğu çantadaydı. Uykudan önce ateşte pişirdikleri bir iki yemek dışında, yol için yanlarına aldıkları fazla şey yoktu. Bu nedenle dikkatli olmalıydı. Stan'in fazladan bir şeyler yiyip yemediğini anlamaya çalıştı. Dışarıdan

belli olması imkansızdı. Bu sırada yaşlı köpek uyanıp havlamaya başlayınca Stan'de uyandı. Bir gözü kapalı Odric'in açık iki gözünü ortalamaya çalıştı. "Uyanmışsınız" dedi. "Bu harika tespit için seni tebrik ederim evlat! Haydi! Bir şeyler hazırla da yiyelim. Acıktım."

"Size de günaydın" dedi Stan.

"İçinden seslenme alışkanlığını bırakana kadar gündeliğinde kesinti yapıyorum. Her söylendiğinde yüzde beş kesinti!"

"Günaydın efendi Odric! Hemen hazırlıyorum!"

Sıcaklığını iyice düşüren havanın etkisiyle yolculukları tahmin ettiklerinden bir gün fazla sürdü. Sabahın erken saatlerinde Piena'yı gördüler. Uzaktan bakıldığında uzun çam ağaçları ve bir o kadar da dut ağaçlarıyla çevrelenmiş bir ipek kozasına benzeyen bu yerleşkede her şey çok düzenliydi. Tek katlı evlerin tamamı aynı yöne bakıyor, evler arasındaki otuz metrelik boşluklar, bir kare içine yerleştirilen nizami dikdörtgenlere benziyordu. Her evin bahçesinde benzer kulübeler vardı. Bu kulübelerde Pienler kendileri için yeni hobiler edinmek yerine, küçük depolar olarak kullanılıyordu. Pienlerin en büyük özelliği tembel olmalarıydı.

Yırtılarak zarar görmesine engel olmak için ipekböceğinin içinden çıkabileceği kadar gelişmesini beklemeden kozalar kaynatılır, ardından ipek elle ya da makinelerle çözülerek çile haline getirilirdi. Bir kozadan 450 ile 900 metre arasında kesiksiz iplik çıkabilirdi. Bu iplikler tezgâhlarda dokunarak kumaş yapılırdı. Tam da bu kumaş yapma aşamasında Pienlerin sırrı gizliydi. İpliğe özel bir karışım ekleyerek çok daha parlak görünmesini sağlardı. Yıllardır ifşa olmayan bu sır sayesinde tüm yerleşkeler arasında en yüksek tutardaki ipek Pienlere aitti. Taklit edilemiyor, benzeri üretiliyordu. Başkalarına göre ise tüm yerleşke ipekböceği katiliydi. Her biri ortalama 3 gram gelen yaş kozalar için hepsi bir yere atılarak

kaynatılıyordu. Bu ipekböceklerinin diri diri haşlanması anlamına geliyordu. Böceklerin emeği, insanları giydiriyordu.

Yerleşkenin başkanı uzun süredir değişmemişti. Son 20 yıldır aynı kişi tarafından yönetiliyordu. Tayer'den bu bakımdan pek bir farkı yoktu. Belki de tek fark, bu yerleşkede soylu ve ruhanlara yer olmamasıydı. Yeterince varlıklı halk, başka bir varlığa ihtiyaç duymamış, olası sorunları kendi içinde çözmeyi öğrenmişti.

En az başkan kadar etkili bir güç vardı. Ticaretçiler. Ticaretçiler, kozaların işlenme süreci ve diğer yerleşkelere satışından

sorumluydu. Her bir aşamayı incelikle takip eder, üretilen ipeğin her zaman aynı kalitede olduğunu garanti altına alırlardı. Aynı zamanda pienleri (parayı) yöneten de onlardı. O yılki kârlılığa, hangi kumaşın ne kadara satılacağına, renklere yani moda bile onlar karar verirdi. Yönetimde olmasa da Pienler üzerinde büyük söz sahibiydiler. Ne de olsa pien Pienlere onlar sayesinde ulaşıyor, kazançlarının daimi olması sağlanıyordu.

Başkan ise kendi ekibiyle birlikte Pienlerin huzurunu sağlamanın yanında stratejik kararlar alıyor, o anki ve gelecek dönemdeki adımları önceden kestirmeye çalışıyor, kimin ne zaman ne yapacağını belirliyordu. Bir nevi trafik polisiydi.

Kış geliyordu. Hazırlıklar tamamlanmalı, gerekli ürünler saklanmalıydı. Ancak depolarında geçen dönemlerde de erteledikleri bakımları yapmak zamanı çoktan geçmişti. Bir çare bulunmalıydı. Tembel Pien'ler için çalışmak şarttı. Şimdi kim çalışacaktı?

Odric ve Stan sabahı beklemeden yerleşkeye ulaşmaya karar verdiler. Biraz daha beklemeye dermanları kalmamıştı. Gün batmanın kızılığına bürünmeden ana meydana ulaştı. Herkesin duyabileceği şekilde seslendi: "Sevgili Pien'ler. Size uzaklardan sevgi ve dostluk getirdik. Efendi Odric birazdan sizi

selamlayacak! Sevgili Pien'ler! Uzaklardan size dostluk getirdik.
Efendi Odric, birazdan sizi selamlayacak!”

Koyun sesleri ve köpek solumasına ayak sesleri karışan Odric yerleşkenin meydanına ulaştı. Herkesi usulünce selamladı. Misafirliklerini kabul etmelerini rica etti. Başkan ve kızı bu teklifi geri çevirmedi. Onlar için uygun olan bir yer bulundu. Kalmaları sağlanacaktı. Tüm bunlar olurken Odric, hikâyelerini duymak istedikleri biçimde anlatmaya başlamıştı bile.

Tüm bunlar olurken yerleşkenin ticarî aklı; olan biteni sessizce köşesinden izliyor, bu adamların kim olduğundan emin olmaya

alışıyordu. Ticarete risk, büyük sonuçlar doğurabilirdi. Bu akşamki durumun misafirlikten çok ticari müzakere olacağı onun için çoktan belliydi.

Odric ve Stan onlara sağlanan yerde uyudu. Sabah olduğunda planlarını devreye almaları gerekecekti. Odric için her zamanki adım, bilgi toplamaktı. Piena'da neler olup bittiğini en kısa sürede oğrenmeliydi.

zerindeki Piena ipeğinden elbise, ilk saniyeden herkesin dikkatini çekmişti. Bu bir nevi kabul biletiydi.